

Cashen met 'een soort Godfather'

DOOR JERRY VERMANEN

Veel bedrijven worstelen met de nieuwe economie, waarin veel producten of diensten gratis worden aangeboden. De website Kriminals.nl, het grootste Nederlandse online rollenspel, is al vier jaar lang winstgevend en wordt door vrijwilligers onderhouden. Oprichter en eigenaar Bram Koot (20) legt uit wat het geheim achter zijn verdienmodel is.

„Kriminals is een gratis spel op internet waar je georganiseerde misdaad beheert. Een soort Godfather”, vertelt Koot. Toen hij in mei 2005 met het idee aan de slag ging, bespaarde hij flink wat kosten door alles zelf te doen. „Ik kon zelf programmeren, dus dat scheelde weer. In het begin was er veel reclame op de site. Daarmee werden de kosten betaald. Ik heb daarna snel geld verdiend, wat ik kon investeren in verbeteringen van het spel.”

Geld kopen

Momenteel heeft de site geen advertenties meer. Koot zag in het begin al een mogelijkheid om op een andere manier geld te verdienen. Elke speler kan zich gratis aanmelden, maar voor uitgebreidere opties moet je betalen. Daarnaast kun je virtueel geld kopen om je sneller te ontwikkelen in het spel.

De keuze voor gratis toegang tot alle opties is volgens Koot logisch. „De ontwikkeling van het spel heeft me enorm veel tijd en moeite gekost. Dan vind ik het zonde wanneer niet iedereen er gebruik van kan maken.” Volgens de jonge eigenaar heeft ongeveer 10 procent van alle spelers een betaalde account.

Hij vindt wel dat iedereen een eerlijke kans moet krijgen om te kunnen winnen van andere spelers. „Je blijft experimenteren met de waarde van geld om de balans tussen spelers te beheren. Het moet niet zo zijn dat de spelers die meer geld uitgeven het plezier van de gratis spelers bederven.”

Zes vrijwilligers zorgen voor het onderhoud van het spel en het bijbehorende forum. „Ze krijgen wat gratis speelgeld en hebben een speciale account, maar ze doen het voornamelijk voor het plezier.”

Het geld dat overblijft gaat volledig naar Koot, die daarmee verzekerd is van een leuke bijverdienste. „Nee, ik heb hiernaast geen bijbaantje. Ik zou wel op ieder moment kunnen zeggen: 'Joh, ik stop de site en ik ga iets anders doen', maar ik vind het veel te leuk om te doen. Je maakt nog eens wat mee. Ik heb mijn eigen bedrijf, ik leer er enorm veel van en het verdient ook nog eens goed.”

Heeft Koot nog ideeën voor andere verdienmodellen? „Het is misschien niet helemaal toepasbaar op ons spel, maar het systeem van virtuele goederen zoals in Second Life vind ik erg interessant. Een speler kan zijn eigen goederen maken en een virtuele economie opzetten door die spullen te verkopen aan anderen. Maar ik zie dat voorlopig niet in ons spel gebeuren.”

Gratis muziek,

Copyrights en internet, het is een ongelukkig huwelijk. In een omgeving waar het kopiëren van content de norm lijkt, is het lastig de rechten van van auteurs te beschermen. Tijd voor een sympathieker oplossing: Creative Commons. DOOR MARC VAN DER GEEST

De muziekindustrie en het internet hebben een haat/liefdeverhouding. Een recent voorbeeld hiervan is de felle juridische strijd die de Nederlandse anti-piraterijstichting BREIN (Bescherming Rechten Entertainment Industrie Nederland) voerde tegen de eveneens Nederlandse website Mininova. Op deze site werden illegale kopieën van onder andere muziek en films gedeeld. Inmiddels is de strijd in het voordeel van BREIN beslist en publiceert Mininova alleen nog maar legale content.

Elders op muziekmarkt bestaat ech-

ter een beweging die geheel verweven is met het internet, voor wie gratis geen vies woord is, en die er hele andere ideeën over auteursrechten op na houdt. Deze ideeën vallen onder de noemer Creative Commons (CC), een licentiesysteem dat een slimme manier vormt om om te gaan met de huidige situatie rondom het auteursrecht en internet.

Paul Keller, projectleider van Creative Commons Nederland: „Wat auteurs met deze licenties in feite zeggen is dat ze het prima vinden om hun werk te delen met anderen, zonder dat ze daar iedereen apart toestemming voor hoe-

ven te geven.” Eventueel kunnen er bijkomende voorwaarden aan worden verbonden: zo kan een auteur al dan niet toestaan dat zijn product bewerkt wordt of voor commerciële doeleinden wordt gebruikt. „En het mooie is: mensen houden zich ook aan die voorwaarden omdat ze sympathiek en begripelijk geformuleerd zijn.”

Idealistisch

Gratis kunst uitdelen: het klinkt heel idealistisch, maar het is zeker niet verboden of onmogelijk er geld mee te verdienen. Keller zou de Creative Commons-filosofie eerder als realistisch dan als ideëel bestempelen: „Zeker in de muziek zijn mensen op zoek naar manieren om hun werk zo breed mogelijk te verspreiden, wat zich uiteindelijk zou moeten vertalen in commercieel succes. Het delen van muziek op internet gebeurt toch wel, en met deze licenties is het mogelijk dat met toestemming te doen van de auteur zelf. Het is een vorm van muziek verspreiden die past bij de situatie van dit moment. Het heeft weinig zin terug te willen naar de tijd waarin cd'tjes de

enige geluidsdragers waren.”

Marco Kalnenek is één van de personen die Creative Commons in de praktijk brengt. Vijf jaar geleden nam hij het idee mee uit de Verenigde Staten en startte in Heerlen het internetlabel WM Recordings. Aanvankelijk werd alle muziek gratis aangeboden, maar al snel vroegen artiesten of zij hun producten ook deels commercieel konden aanbieden. Nu vraagt een aantal artiesten geld voor hun muziek, maar ook zij brengen nog steeds nummers uit onder Creative Commons. „Het gratis aanbieden van een deel van hun muziek helpt muzikanten om aandacht te genereren en optredens te regelen, waardoor het ook commercieel mogelijkheden biedt.”

Als voorbeeld van die praktijk verwijst Kalnenek naar een Duitse filmstudio, die stuitte op een nummer van een WM Recordings-artiest dat ze wilden gebruiken voor een film. De CC-licentie stond wel de verspreiding toe maar geen gratis commercieel gebruik, en dus heeft het bedrijf de artiest goed betaald – voor een nummer dat gratis in omloop was gebracht.

Niet helemaal gratis, wel legaal

DOOR WOUT FUNNEKOTTER

Wat als je zelf niet meer op zoek hoeft naar muziek, maar dat de muziek – die helemaal binnen jouw smaak valt – automatisch aan je aangeboden wordt? Dat is het idee achter het Music Genome Project, dat muziek analyseert en categoriseert op wel vierhonderd eigenschappen. De technologie is het hart van de Amerikaanse radiowebsite Pandora. Gebruikers van Pandora kunnen aangeven of een nummer wel of niet binnen hun smaak valt. Met deze gegevens en een enorme databank maakt Pandora een gepersonaliseerde radiozender. De luisteraar krijgt nummers voorgeschoteld die hij lang niet allemaal kent, maar vermoedelijk wel mooi vindt en kan per stijl of genre een station ontwikkelen.

Pandora biedt een deel van hun diensten gratis aan. De eerste jaren waren die helemaal gratis. In het voorjaar van 2007 vroegen belangenorganisaties in de muziekindustrie de Amerikaanse overheid om de vergoeding voor muzikanten bij online radiostations te herzien. Er kwam nieuwe wetgeving waardoor internetstations drie keer zoveel geld moesten afdragen. Afgelopen juli kon Pandora meedelen dat die tarieven na hevige onderhandelingen omlaag waren gegaan. In het nieuwe stelsel draagt Pandora opbrengsten af aan drie grote organisaties. Deze zorgen ervoor dat het geld uiteindelijk bij de artiesten en platenmaatschappijen terecht komt.

Het nieuwe systeem heeft ook een keerzijde. Gebruikers kunnen niet meer onbeperkt luisteren maar worden gelimiteerd tot veertig uur per maand. Voor een klein bedrag – 99 dollarcent – kunnen ze de hele maand gratis luisteren. Bij beide opties krijgen luisteraars wel reclame op de site te zien en af en toe klinkt een advertentie tussen de nummers.

Voor 36 dollar per jaar krijgt de gebruiker het Pandora One pakket, zonder reclame. Dit nieuwe business model moet er volgens Tom Conrad, Chief Technology officer bij Pandora voor zorgen dat in 2010 voor het eerst winst gemaakt wordt. Geen slechte prestatie in de huidige economie voor een bedrijf dat probeert muziek gratis naar de luisteraar te brengen.

Pandora hoopt ooit op internationaal niveau haar diensten aan te bieden, maar is realistisch over haar kansen. Conrad: „Voor elk nieuw land zullen we opnieuw moeten onderhandelen met labels en rechthebbers. Het is iets waar we naar kijken, maar het zal nog wel een tijd duren”.

voor geld

Gratis

"Information wants to be free". Het is deze maand precies 25 jaar geleden dat Stewart Brant deze beroemd geworden uitspraak deed. Spits, dat zelf een succesvol gratis bedrijfsmodel heeft opgebouwd, grijpt Stewards boodschap aan voor een blik op het speelveld. De serie is geschreven door studenten Journalistiek en Nieuwe Media van de Universiteit Leiden.

XL VOORDEEL OP DE LAATSTE SINTAANKOPEN

GEGARANDEERD DE LAAGSTE PRIJS VAN NEDERLAND

NINTENDO DS_{lite}

OP = OP

PER STUK ~~149.-~~

34.- VOORDEEL

115.-

NDS Black, Red of Ice Blue

little tikes
More than just a toy.

Big Car Carrier
De klep kan omlaag om de 2 sportwagens in te laden. 3 jr+

20.- VOORDEEL

~~49.99~~

29.99

SUPER STEVIG

Hasbro

Disney Monopoly
Van Assepoester tot en met de Leeuwenkoning: met deze schitterende Disney-versie reis je langs al je favoriete Disney figuren en films.

~~44.99~~

25.- VOORDEEL

19.99

My First Baby Annabell Lieve Kusjes
Ze brabbelt in babytaal en geeft echte kusjes als je haar lippen aanraakt. Als je haar hand vasthoudt, begint ze te giechelen en brabbelen. Soms zegt ze zelfs 'mama!' Incl. batterij. 1 jr+

10.- VOORDEEL

~~29.99~~

19.99

MET GELUID

ALLE TOYS XL WINKELS ZIJN DONDERDAG 3 EN VRIJDAG 4 DECEMBER TOT 21.00 UUR GEOPEND!

BESTEL VOOR 19:00 UUR OP TOYSXL.NL EN JE HEBT 'T DE VOLGENDE WERKDAG IN HUIS